

Р. В. Пилипчук

Косигін Олексій Миколайович

КОСИГІН Олексій Миколайович (08(21). 02. 1904, С.-Петербург – 18. 12. 1980, Москва) – радянський і партійний діяч. Двічі Герой Соц. Праці (1964, 1974). Державні нагороди СРСР. Закін. Ленінгр. текстил. інститут (нині С.-Петербург, 1935). Служив у Червоній армії (1919–21); працював у системі спожив. кооперації (1924–30); від 1930 – на виробництві у Ленінграді, зокрема 1937–38 – директор ф-ки «Жовтнева»; 1938–39 – зав. пром.-транспорт. відділу Ленінгр. обкому ВКП(б) і голова Ленінгр. міськвиконкому; 1939–40 – нарком текстил. промисловості СРСР; 1940–46 – заступник голови РНК СРСР. Водночас у липні 1941 очолив спец. групу інспекторів при Раді з евакуації, під контролем якої з прифронт. зон повністю або частково вивезено понад 1,5 тис. підприємств; у січні–липні 1942 – уповноважений Держ. комітету оборони в Ленінграді (опікувався забезпеченням міста продовольством й евакуацією мирного насел.); 1943–46 – голова РНК РРФСР; 1946–53 – заступник голови РМ СРСР; за сумісн. у лютому–грудні 1948 – міністр фінансів СРСР; 1948–53 – міністр легкої промисловості СРСР; у березні–серпні 1953 – міністр легкої та харчової промисловості СРСР; 1953–54 – міністр пром. товарів широкого вжитку; 1953–56 і 1957–60 – заступник, 1960–64 – 1-й заступник голови, 1964–80 – голова РМ СРСР. Член політбюро ЦК КПРС (1948–52, 1960–80). Депутат ВР СРСР 2–10 скликань. Намагався реформувати економіку СРСР: децентралізувати нар.-госп. планування, підвищити роль інтеграл. показників екон. ефективності (прибуток, рентабельність), збільшити самостійність підприємств. Через провал реформ декілька разів подавав у відставку, що не була прийнята. Прах К. розміщений у Кремлів. стіні на Красній площі.

Рекомендована література

1. Підлуцький О. Олексій Косигін: нереалізована альтернатива застою // 25 портретів на тлі епохи. Х., 2012.

Бібліографічний опис:

Косигін Олексій Миколайович / Р. В. Пилипчук// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-3792>. – Останнє поновлення : 19 лип. 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).